

УДК 821.161.2-29

DOI <https://doi.org/10.32782/modernph-2025.4.3>

У ДИВА НА ВИДУ

РЕЦЕНЗІЯ НА КНИГУ: ДИВО ЙОГО ПОЕЗІЇ: ЗБІРНИК СТАТЕЙ, РЕЦЕНЗІЙ, ВІДГУКІВ. ХАРКІВ: МАЙДАН, 2022. 202 С.

Глущенко Володимир Андрійович,

доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри германської та слов'янської філології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
ORCID ID: 0000-0002-2394-4966

Роман Вікторія Володимирівна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри германської та слов'янської філології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
ORCID ID: 0000-0003-3468-1062

Руденко Марина Юрївна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовознавства та європейських мов
Горлівського інституту іноземних мов
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
ORCID ID: 0000-0002-6587-3860

У рецензії схарактеризовано збірник статей, рецензій, відгуків «Диво його поезії», присвячений творчості відомого сучасного українського поета В'ячеслава Романовського.

Збірник складається з 42 праць, у яких дається характеристика творчості В. Романовського за тривалий проміжок часу – з 1972 по 2018 рік (статті, рецензії, відгуки тощо розташовано в хронологічному порядку). Це дає певне уявлення про літературний процес в Україні в цілому, причому в дуже драматичний період її історії.

При відборі матеріалу укладач прагнув до того, щоб подані праці в їх сукупності створювали неповторний образ поета з притаманними йому оригінальними змістовними й формальними рисами творчості.

Здійснений нами аналіз назв статей, рецензій, відгуків тощо свідчить, що в них ужито слова, які є ключовими для самого Романовського-поета. Це слова диво, душа, земля, любов, серце.

Рецензенти вбачають основні яскраві особливості віршів В. Романовського в гармонічній єдності форми і змісту, у психологічній чуттєвості, в оригінальності тропів, в музикальності, мелодійності, у природності, простоті викладу думок і почуттів, у лаконічності, афористичності.

В. Романовський увійшов у літературу як співець рідної землі. Про це пишуть практично всі рецензенти. Вони відзначають також вміння поета простими словами глибоко передати любов до матері, до коханої. Найбільш показовою в цьому плані є книга «Князівство любові».

Укладач «Дива його поезії» вбачав завдання книги в тому, щоб збудити інтерес читача до творчої особистості відомого письменника із Слобожанщини, який працює в поезії півстоліття. Це завдання, з нашого погляду, виконано повною мірою. Збірник «Диво його поезії» можна назвати вишуканим дороговказом поетичного князівства В'ячеслава Романовського.

У рецензії відзначено практичну цінність книги «Диво його поезії». На думку рецензентів, це не тільки чудовий подарунок любителям сучасної української поезії. Основні положення збірника можуть бути використані в дослідженнях із сучасної української поезії та художнього стилю сучасної української літературної мови, а також у процесі викладання літературознавчих і лінгвістичних дисциплін у закладах вищої освіти України.

Ключові слова: В'ячеслав Романовський, сучасна українська поезія, диво, душа, земля, Україна, Слобожанщина, любов, кохання, серце.

© Глущенко В. А., Роман В. В., Руденко М. Ю., 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Glushchenko Volodymyr, Roman Viktoriia, Rudenko Maryna. The Miracle of his Poetry: Collected Articles, Reviews, and Comments. Kharkiv: Maidan, 2022. 202 p.

The review provides a comprehensive analysis of the collection «The Miracle of His Poetry», which comprises articles, reviews, and critical responses dedicated to the work of the distinguished contemporary Ukrainian poet Viacheslav Romanovskiy.

The collection consists of 42 works that characterize V. Romanovskiy's work over a long period of time – from 1972 to 2018 (These articles, reviews and comments are arranged chronologically). This fact provides insight into the literary process in Ukraine as a whole, particularly during a highly dramatic period of its history.

When selecting the material, the compiler aimed to ensure that the submitted works, in their entirety, would create a unique image of the poet, highlighting his inherent substantive and formal features of creativity.

Our analysis of the titles of articles, reviews, comments and so on reveals the frequent recurrence of lexemes that summarize the essence of Romanovskiy's poetic vision. Among them are miracle, soul, land, love, and heart. These are the words that can be considered as keynotes throughout his poetry.

Reviewers highlight the main striking features of V. Romanovskiy's poems including the harmonious unity of form and content, psychological depth, originality of trope, musicality, melodiousness, naturalness, simplicity of expression of thoughts and feelings, as well as laconicism and aphoristic precision.

V. Romanovskiy has firmly established himself in Ukrainian literature as a poet of his native land. Almost all the reviewers underscore this aspect of his work, noting, in particular, his exceptional ability to convey profound love for his mother and his beloved in simple words. The book «The Principality of Love» is a striking example of this poetic sensibility.

The compiler of «The Miracle of His Poetry» viewed the book's purpose as sparking the reader's interest in the creative personality of the famous writer from Slobozhanshchyna, who has been writing poetry for half a century. This task, in our opinion, has been fully accomplished. The collection «The Miracle of His Poetry» can be regarded as a sophisticated guide to the poetic world of Viacheslav Romanovskiy.

Furthermore, the review emphasizes the practical significance of this collection. In the reviewers' view, «The Miracle of His Poetry» is not only a wonderful gift for enthusiasts of contemporary Ukrainian poetry but also a valuable resource for understanding contemporary Ukrainian literary language, as well as in the process for teaching literary and linguistic disciplines in higher education institutions of Ukraine.

Key words: Viacheslav Romanovskiy, contemporary Ukrainian literary language, miracle, soul, land, Ukraine, Slobozhanshchyna, love, affection, heart.

Вступ. Багатьох талановитих письменників подарувала Україні й світові Слобожанщина. Серед сучасних митців чільне місце посідає поет В'ячеслав Євгенович Романовський (народився в 1947 р.). Ім'я В. Романовського добре відоме поціновувачам української поезії.

Загальновідомо: слово є найважливішим чинником прогресу; воно перетворює світ. Це особливо стосується художнього слова. Характерною його рисою є образність. Цілком закономірно й обґрунтовано О. О. Потебня, стверджуючи творчий характер мовленнєвого акту, виділяв у слові зовнішню форму (звук), зміст (значення) та внутрішню форму (образ) [1, с. 137–140]. Образи прикрашають загальнонародну мову, а в мові художньої літератури реалізуються напрочуд яскраво.

«Можливості мови справді невичерпні, – писав В. С. Калашник у післямові до книги віршів В. Є. Романовського “Заоскільська сторона” [2], – таїна слова манить і манитиме допитливих вічно, що й засвідчують талановиті поети» Саме таким – талановитим, непо-

вторним – постає В. Романовський у післямові В. Калашника.

У літературі В. Романовський уже понад півстоліття. А колись був юним початківцем, членом літературного об'єднання «Крем'янець» у місті Ізюмі; був студентом-філологом, який поряд з опануванням університетської програми вдосконалювався як журналіст і поет.

Відзначмо, що за плечима студента В. Романовського була робота в районній газеті «Вперед» і служба в армії на ядерному полігоні під Семипалатинськом.

В. Романовський почав друкуватися достатньо рано. Перший свій вірш він побачив у газеті, коли поетові не було ще й 17 років. А 1966 року й журнал «Прапор» надрукував вірш юного поета. Чим далі – тим більше. І, нарешті, з'являється збірка поезій «Одна така земля» [4].

Рецензентами цієї книги стали Юрій Герасименко, Юрій Стадніченко, Іван Мірошніченко, Римма Катаєва, Володимир Верховень, Вадим Долганов.

Слідом за першою збіркою вийшла друга, потім третя, четверта... Часові інтервали між збірками скорочуються. І вже перед читачами не початківець, а досвідчений поет, визнаний Майстер. Кожна збірка В. Романовського спричинялася до появи відгуків, рецензій, наукових статей тощо. Як наслідок виникає потреба впорядкувати цей матеріал і видати окремою книгою.

Актуальність, своєчасність і новизна книги видається нам безперечною. У збірнику вміщено 42 праці, у яких дається характеристика творчості В. Романовського за тривалий проміжок часу – з 1972 по 2018 рік. Це дає певне уявлення про літературний процес в Україні в цілому, причому в дуже драматичний період її історії.

Метою рецензії є розкриття змісту книги «Диво його поезії: збірник статей, рецензій, відгуків» (Харків: Майдан, 2022), присвяченої творчості відомого сучасного українського поета В. Є. Романовського, актуалізація інтересу читачів до поезій лауреата багатьох літературних премій, голови творчої асоціації літераторів «Слобожанщина» (Харків), виконувача обов'язків голови Харківської обласної організації Національної спілки письменників України.

Результати дослідження можуть бути експліковані як виявлення провідних тверджень збірника «Диво його поезії».

У зв'язку з цим хотілося б сказати кілька слів про назву книги. Вона видається нам надзвичайно вдалою. Ключовим у цій назві є слово *диво*, що супроводжує всю творчість Романовського-лірика.

Слово *диво* заграло особливими барвами у створеному В. Романовським паліндромі у *дива на виду*. Саме так – «У дива на виду» – поет назвав свою третю збірку [5]. У другій частині цієї книги він зібрав свої паліндроми, хайку, тавтограми, брахіколон тощо.

Відзначмо тут, що збірка «У дива на виду» відразу знайшла свого вдячного читача й викликала сприятливі оцінки в пресі. У рецензованій книзі відгуки й рецензії на збірку «У дива на виду» (авторами є Д. Коробов, Т. Логачова, А. Макогонов, А. Мірошніченко, М. Артамонов) займають достатньо значний обсяг – 21 сторінку. Автори неодноразово вживають слово *диво* незалежно від того, якою мовою написано рецензію, а відгук Анатолія

Макогонова озаглавлено «Диво рождається на виду» (с. 63).

У нашому контексті важливо також, що відгук Юрія Хомайка, написаний до 55-річчя В. Романовського (2002), має назву «У дива на виду». Отже, Ю. Хомайко повторив тут назву третьої збірки, що видається цілком логічним. Необхідно відзначити, що у відгуку Ю. Хомайка підводиться певний підсумок творчості В. Романовського, який тоді, у 2002 р., був автором п'яти збірок поезій, регулярно друкувався в провідних українських газетах, журналах, альманахах, колективних збірках і книгах.

Л. М. Талалай назвав свою передмову до книги віршів В. Романовського «Заоскільська сторона» [2] «Дивом його поезії» (с. 123–124). Для Л. Талалай поет – це «людина з Божою іскрою, що ніби підсвічує слово, наповнює його теплом». До цієї когорти належить і В. Романовський. Л. Талалай пише про «зірке око художника»; при цьому поет-лірик «лише називає те, що перед його очима», проте «якимсь *дивом* (виділено нами – В. Г., В. Р., М. Р.) звичні речі, побачені ним, і – головне – відчуті, ніби зачаровують». Л. Талалай висловив упевненість, що «В. Романовський ще далеко не все висловив, і в читачів ще попереду несподівані зустрічі з *дивом його поезії* (виділено нами – В. Г., В. Р., М. Р.)».

Так і сталося. Справді, на любителів справжньої літератури очікували яскраві зустрічі з новими творами В. Романовського, під час знайомства з якими відчуваєш радість від зустрічі з *дивом*.

Характерно, що, готуючи до видання вибране у двох томах, В'ячеслав Романовський назвав книгу «У дива на виду» [6; 7], повторивши назву третьої збірки. Важливо також відзначити, що передмову до збірки, написану А. Стожуком, названо «Із дива вічність проростає» (с. 188–193).

Отже, назва рецензованої книги – «Диво його поезії. Збірник статей, рецензій, відгуків» – є цілком логічною.

Книга видається нам дуже вдалою як в плані її структури, так і за змістом. Подані в ній праці розташовані в хронологічному порядку.

Крім власне статей (наукових розвідок), рецензій і відгуків, це передмови й післямови до збірок В. Романовського, передмови до

добірок віршів у газетах і літературно-публіцистичних журналах тощо.

Авторами їх є відомі українські поети, прозаїки, літературні критики, перекладачі, журналісти, публіцисти, науковці, викладачі, бібліологи, громадські діячі.

Безперечною заслугою укладача (певно, це сам В. Романовський) є те, що при відборі матеріалу він прагнув до створення неповторного образу поета з притаманними йому оригінальними рисами творчості.

Здійснений нами аналіз назв статей, рецензій, відгуків тощо свідчить, що в них ужито слова, які є ключовими для самого Романовського-поета.

Крім слова *диво*, про яке ми вже писали, це слова *душа*, *земля*, *любов*, *серце*. *Душа*: «Исповедь души глубокой, живой» (І. Мірошніченко, с. 22); «Владеть движением души» (Л. Григоренко, с. 44). *Земля*: «Тепло і доброта землі» (Р. Катаєва, с. 12), «Все краски земли» (В. Долганов, с. 18), «Неначе землю цвітом засіва» (П. Василенко, с. 47), «Земля и муза Славы Романовского» (А. Мірошніченко, с. 67), «Князівство любові – головне багатство землі» (Л. Єлисеєва, с. 136). *Любов*: «Сьогодні світ змілілий без любові» (М. Артамонов, с. 41), *Любовь*, «взращённая природой» (Д. Коробов, с. 53), «У “Князівстві любові”» (Т. Базилевська (Гончарова), с. 85), «Ландшафти князівства любові» (І. Михайлин, с. 89), «Князівство любові – головне багатство землі» (Л. Єлисеєва, с. 136). *Серце*: «Серцем до людей» (І. Мірошніченко, с. 9), «Мелодия для голоса и сердца» (М. Артамонов, с. 81).

Які ж особливості творчості Романовського-лірика роблять його поетом сьогодення? Відповідаючи на це запитання, ми будемо спиратися на ключові слова *диво*, *душа*, *земля*, *любов*, *серце* та асоційовані з ними смисли, попри певну умовність і недосконалість цього прийому.

Диво його поезії... Як, у який спосіб поет, беручи ніби звичні, знайомі читачам слова, створює оригінальні ліричні мініатюри? Відповідь очевидна, а все ж... «Талант дається поетові від Бога», – зазначає І. Л. Михайлин. І далі: «Одне із визначень поета могло б звучати так: це закохана людина. Бачити світ у розмаїтті барв, кольорів, чути повноцінну гаму природних звуків – усе це не дане звичайній людині. Це підвладне лише поетові – розкрити для нас усі принади світу й навчити

любити його. Таку місію й виконує поезія В. Романовського» (с. 95). Проникливо пише про це В. Калашник: поезія В. Романовського «вся осонцена, сповнена трепету від навколишньої краси, справжнього “дива на виду”». У ній «є і щирість почуття, і ніжність та непідробна захопленість, і якась внутрішня цнотливість, і спричинена довершеною версифікацією гармонійність» (с. 126).

«Можна опанувати майстерність, можна і треба якнайглибше вивчити, а, головне, відчутти мову, але щирість, безпосередність від природи», – підкреслював Ю. Герасименко. Т. Логачова в статті під поетичною назвою «Є у світі поета особливі світлові частинки» зазначила: «Як енергія, що творить, Поезія за всіх часів існувала не внаслідок, а всупереч. Попри ентропію, хаос і смерть, вона несла у своїх розкритих трепетних долонях ті благословенні світлові частинки, що, освітлюючи непроглядну темряву тупої буденності, формували свій особливий світ» (с. 56). Такий особливий, неповторний світ ми бачимо в поезіях В. Романовського. Поет «кидає виклик Часу й Долі»; він «перестає бути наслідком», перетворюючись на Першопричину (с. 56–57). За словами А. Мірошніченка, «В’ячеслав Романовський служить Поезії, як справжній лицар» (с. 69).

А. Мірошніченко вбачав основні яскраві риси віршів В. Романовського, зокрема, у «гармонічній єдності форми і змісту», «у присутності музики та потужної ліричної сили, у магнітному зв’язку слів, у свіжості порівнянь та образів», «у здатності його поезії проникати прямо в серце читача». Форму віршів В. Романовського А. Мірошніченко вважав «на диво різноманітною» (с. 68). Про музикальність, мелодійність віршів В. Романовського писали й інші автори. Багато хто з рецензентів відзначав природність, простоту викладу в поезіях В. Романовського, відсутність ускладнених метафор, лаконізм тощо.

За словами І. Михайлина, «ніхто з наших поетів так не відчуває “Магію звуку” (так названо один вірш у “Князівстві любові” [8]) і не володіє звукописом, звуконаслідуванням, як В. Романовський: “Чіпкий чебрець, чуприна чагарів. Рядно ріки, рухливої, рябої. Джмелиний день до денця догорів, Годиною голубив голубою”» (с. 94).

Прикрашають вірші В. Романовського, як відзначають рецензенти, і оказіоналізми: *ласкавка, одноцвіття, передцвіття* тощо.

Уміння поета «поєднувати афористичність, елегійність, неабияку психологічну чутливість дає автору змогу *творити дивовижний метафоричний світ* (виділено нами – В. Г., В. Р., М. Р.), в якому поетичне самовираження досягає свого апогею, а мова повниться найтоншими відтінками світобачення», – пише А. Стожук (с. 188–189).

«До того ж, – відзначав В. Калашник, – у поета «є низка дивовижних паліндромів і паліндромінок (у дива на виду, а воля ж ялова, дорога нагород, неміч імен, не вид її дивен, лан руж у журнал) і т. ін., наповнені особливим смислом орфоепіки (Існують. І снують; Купали царів купа лицарів; Ви гідні? Вигідні! тощо)» (с. 126).

І це попри «традиційну основу» лірики В. Романовського. Вона, як відзначає рецензент, «зовсім не означає повторення попередників і відсутності творчих знахідок та відкриттів», оскільки «у добре відомому поет знаходить свої тони й півтони» (с. 126). За словами А. Філатова, «в будь-якому новаторстві своєму» В. Романовський «щасливо традиційний і національний за його корінням» (с. 79).

Не залишили поза увагою рецензенти й проблеми еволюції поета. Тут можна виділити два аспекти. Перший з них пов'язаний з творчістю молодого В. Романовського. Ідеться про відгуки Ю. Герасименка, Ю. Стадниченка, І. Мірошніченка, Р. Катаєвої, В. Верховеня. Високо оцінюючи вірші молодого поета, рецензенти вказують на певні вади; втім, вони кваліфікуються як «хвороби зростання». Рецензенти впевнені в тому, що майбутні поезії, збірки і книги віршів В. Романовського будуть ще цікавішими, яскравішими.

Р. Третьяков висловив упевненість, що В. Романовський, «поет національний не тільки за ознаками його пейзажної лірики, а й за духом ліричного героя», досягне значних успіхів, «розкриється, розв'ється ще красивішим, чуйнішим квітом» (с. 28).

Справді, у недалекому майбутньому В. Романовський повністю виправдав і, певно, перевершив надії своїх товаришів.

Другий аспект є світоглядно-емоційним. За словами В. Калашника, у поезіях В. Рома-

новського з літами «вчуваються ноти легкої осінньої зажури, а палітра живописця неповторного Слобідського краю доповнюється барвами хризантемого й озимого цвітіння»; від цього лірика В. Романовського «не перестає бути по-весняному оптимістичною, не менш привабливою, хіба що додається в ній солодкого щему від усвідомлення плину часу й неминучості втрат» (с. 125).

В. Романовський – вихідець із села – увійшов у літературу як співець рідної *землі*. Про це пишуть практично всі рецензенти. Адже ліричному героєві поезій В. Романовського притаманна «синівська любов» до рідних пагорбів, долин, гаїв і дібров. Афористично пише про це П. Василенко: «Для мене лише той поет з віршотворців, у кого є “одна така земля”» (с. 48). Щодо В. Романовського, то йому «болять болі рідного краю, рідних людей». У віршах В. Романовського – і поетова бабуся, «мудра жінка», і мати, у чиїх руках «тісто сонцем сходить, ввібравши запах молодих степів». «Безсмертям материнства» й «гімном дитинства» звучать поезії В. Романовського (с. 49).

Як підкреслює Р. Катаєва, природа у віршах В'ячеслава Романовського «поєднана з людиною». Ця єдність реалізується завдяки «своєрідній образній системі»: «в короткому вірші про солдатську вдову поет говорить: “Укоотре сич тривоживсь лячно, Укоотре супились шибки, Ніч удовина, як болячка, Скрутила, змучила роки”» (с. 15).

Опоетизував В. Романовський і образ рідного міста – Харкова. У творчому доробку митця Харків – у різні пори року – грає світлим і яскравим барвами: «Листя осіннього схлипи. Бруку розцвічена ртуть. Харківський вечір. І липи Сумно Сумською пливуть».

Любов до рідної землі, до матері, до коханої жінки... За словами Л. Томи, «любов здатна мить перетворити на вічність»; Леонід Тома пише про вміння Романовського-поета простими словами глибоко передати любов до Батьківщини, до матері, до коханої; він є «одним з тих, хто відчуває і славить красу творіння, красу рідної землі» (с. 129).

Тема любові, кохання найбільш повно відбилася в четвертій книзі В. Романовського – «Князівство любові» 8]. Як відзначила Т. Базилевська (Гончарова), ми бачимо тут «сповідь автора, його переживання і болі за долю України, рідної Слобожанщини».

Отже, любов ліричного героя до Батьківщини викликає не тільки радість і захоплення, а й сум і біль. «Поета хвилює, – підкреслює рецензент, – доля творчої особистості у державі, яка забула і про письменника, і про художника, актора і музиканта» (с. 85). Говорячи про це, Т. Базилевська (Гончарова) цитує тепер добре відомі рядки В. Романовського: «Земля багата, а люди бідні, Неначе діти твої нерідні. І незалежна, і самостійна Для горлохватів – корова дійна. Невже терпець твій – гінка раїна? Велична, славна, ти ж – Україна!». І все ж це найрідніша земля, Батьківщина: «Ніде нема такого раю. Нехай сьогодні я бідняк, Та все довкіл мені – рідня, Від трояна до небокраю».

Найбільш докладно простори «князівства любові» проаналізував, з нашого погляду, І. Михайлин. Його рецензію на «Князівство любові» названо «Ландшафти князівства любові». За словами І. Михайлина, це й пейзажна лірика з «виразними філософськими мотивами», «громадянською напругою» та інтимним підтекстом на тлі «земної краси» Слобожанщини, і «простір іншої краси – жіночої», і пошук у коханні «гармонії, виявів краси людських стосунків» (с. 91–96).

Саме тому ліричний герой, створюючи «мелодію для голосу й *серця*» (М. Артамонов, с. 81), *серцем* тягнеться до людей (І. Мірошніченко, с. 9).

Отже, як відзначають Т. М. Шарова і Ю. В. Саєнко, гуманістичний пафос є органічним для лірики В. Романовського, який «своїми поетичними творами досягає найвищих вершин духовності». «Для нього жінка, – пишуть автори розвідки “Особливості поетичної майстерні В’ячеслава Романовського”, – подруга, кохана, дружина, і, передовсім – богиня! І саме про неї і для неї складає він “величний гімн жіночності і вроди”» (с. 179).

Не залишили рецензенти поза увагою й пісенний альбом «Матіолові вечори», створений В. Романовським у співавторстві з композитором Б. Михайловським і співачкою Л. Рубан-Михайловською. На вірші В. Романовського написали пісні О. Аулов, В. Гайдамака, М. Воловик, О. Цехмістро, В. Шаровська, О. Щербак та ін.

Бібліографія (23 позиції) включає в себе поетичні збірки, книги віршів, есеї та бесіди В. Романовського (с. 194–195).

Біографічна довідка дуже стисла й повною мірою доповнює літературний портрет поета (с. 196–198).

Книгу добре видано. Відзначмо художнє оформлення В. Носаня. Технічний редактор книги – Є. Онишко.

«Понад два десятки книг, – говорить в анотації, – вийшли в світ із-під пера харків’янина В’ячеслава Романовського, лауреата літературних премій імені Василя Мисика, Пантелеймона Куліша, Олександра Олеся, Михайла Чабанівського, Петра Василенка, Олександра Масельського». Завдання книги – «не стільки узагальнити написане, скільки збудити інтерес читача до творчої особистості слобожанського поета-лірика, який працює в літературі добрих півстоліття» (с. 2). Це завдання, з нашого погляду, виконано повною мірою. Збірник «Диво його поезії» можна назвати вишуканим дороговказом поетичного князівства В’ячеслава Романовського.

«Нові поезії дають підстави сподіватися на нові збірки, нові пісні. На маленькі свята. Для автора. І для нас, його читачів». Ці слова Віктора Бойка зокрема, що після видання «Дива його поезії» побачили світ нові книги В. Романовського, серед яких «Аромат припізнілого цвіту: вибрана лірика і нові поезії» [9] і «Незламна! Поетичний щоденник із російсько-української війни» [10].

Практична цінність книги «Диво його поезії» є очевидною. Це не тільки чудовий подарунок любителям поезії. Збірник може бути використаний у дослідженнях із сучасної української поезії та художнього стилю сучасної української літературної мови, а також у процесі викладання літературознавчих і лінгвістичних курсів у закладах вищої освіти України.

Проведений аналіз збірника «Диво його поезії» дозволяє зробити такі **висновки**: 1. Книга всебічно висвітлює особливості поетичної творчості В. Романовського, починаючи з перших публікацій митця й завершуючи останніми збірками письменника (1972–2018). Це дає певне уявлення про літературний процес в Україні в цілому, причому в дуже драматичний період її історії. 2. Коло рецензентів поезій В. Романовського охоплює відомих письменників, літературних критиків, перекладачів, журналістів, публіцистів, науковців, викладачів,

бібліологів, громадських діячів. У жанровому плані подано статті (наукові розвідки), рецензії, відгуки, передмови й післямови до збірок В. Романовського, передмови до добірок віршів у газетах і літературно-публіцистичних журналах тощо. 3. Ці праці в їх сукупності створюють неповторний образ поета з притаманними йому оригінальними змістовними й формальними рисами творчості. 4. Рецензенти вбачають основні яскраві особливості поезій В. Романовського в гармонічній єдності форми і змісту, у психологічній чуттєвості, в оригінальності тропів, в музикальності, мелодійності,

у природності, простоті викладу думок і почуттів, у лапідарності, афористичності. 5. У назвах низки статей, рецензій, відгуків ужито слова, які є ключовими для самого Романовського-поета: *диво, душа, земля, любов, серце*. Це сприяло глибині аналізу поетичної творчості митця. 6. Практична цінність збірника полягає в тому, що він може бути використаний у дослідженнях із сучасної української поезії та художнього стилю сучасної української літературної мови, а також у процесі викладання літературознавчих і лінгвістичних курсів у закладах вищої освіти України.

Література:

1. Потебня О. Думка й мова. Київ: СИНТО, 1993. 192 с.
2. Романовський В. Заоскільська сторона. Харків: Майдан, 2007. 104 с.
3. Диво його поезії: збірник статей, рецензій, відгуків. Харків: Майдан, 2022. 202 с.
4. Романовський В. Одна така земля. Харків: Прапор, 1984. 38 с.
5. Романовський В. У дива на виду. Харків: Крок, 1996. 112 с.
6. Романовський В. У дива на виду: Вибране у 2 томах. Харків: Майдан, 2017. Т. 1. 300 с.
7. Романовський В. У дива на виду: Вибране у 2 томах. Харків: Майдан, 2017. Т. 2. 396 с.
8. Романовський В. Князівство любові. Харків: Майдан, 2000. 88 с.
9. Романовський В. Аромат припізненого цвіту: вибрана лірика і нові поезії». Харків: Федорко, 2022. 380 с.
10. Романовський В. Незламна! Поетичний щоденник із російсько-української війни». Харків: Майдан, 2023. 116 с.

References:

1. Potebnia, O. (1993). *Dumka y mova* [Thought and Speech]. Kyiv: SYNTO. 192 s. [in Ukrainian].
2. Romanovskyi, V. (2007). *Zaoskilska storona* [Zaoskilska Side]. Kharkiv: Maidan. 104 s. [in Ukrainian].
3. Dyvo yoho poezii: zbirnyk statei, retsenzii, vidhukiv (2022) [The Miracle of His Poetry: A Collection of Articles, Reviews, and Feedback]. Kharkiv: Maidan. 202 s. [in Ukrainian].
4. Romanovskyi, V. (1984). *Odna taka zemlia* [One Such Land]. Kharkiv: Prapor. 38 s. [in Ukrainian].
5. Romanovskyi, V. (1996). *U dyva na vydu* [In a Miracle in Sight]. Kharkiv: Krok. 112 s. [in Ukrainian].
6. Romanovskyi, V. (2017). *U dyva na vydu: Vybrane u 2 tomakh* [In a Miracle in Sight: Selected Works in 2 Volumes]. Kharkiv: Maidan. T. 1. 300 s. [in Ukrainian].
7. Romanovskyi, V. (2017). *U dyva na vydu: Vybrane u 2 tomakh* [In a Miracle in Sight: Selected Works in 2 Volumes]. Kharkiv: Maidan. T. 2. 396 s. [in Ukrainian].
8. Romanovskyi, V. (2000). *Kniazivstvo liubovi* [Principality of Love]. Kharkiv: Maidan. 88 s. [in Ukrainian].
9. Romanovskyi, V. (2022). *Aromat prypizniloho tsvitu: vybrana liryka i novi poezii* [The Scent of a Late Blossom: Selected Lyrics and New Poems]. Kharkiv: Fedorko. 380 s. [in Ukrainian].
10. Romanovskyi, V. (2023). *Nezlamna! Poetychnyi shchodennyk iz rosiisko-ukrainskoi viiny* [Unbreakable! A Poetic Diary from the Russian-Ukrainian War]. Kharkiv: Maidan. 116 s. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20.08.2025

Стаття прийнята 11.09.2025

Статтю опубліковано 27.10.2025